

РІШЕННЯ

Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Гуманітарна складова у світлі сучасних освітніх парадигм»,

(Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, 14–15 квітня 2016 року)

Провідним завданням національної доктрини розвитку освіти в Україні є формування національної свідомості, збереження національної ідентичності, виховання політичної культури особистості.

Роль вищої школи в суспільному житті вимагає від педагогічного працівника розвинених громадянських, морально-педагогічних, соціально-перцептивних та індивідуально-психологічних якостей. До традиційних питань організації навчального процесу наразі додаються нові, обумовлені вимогами часу та загальною освітньою парадигмою: впровадження концепції безперервної освіти, застосування компетентнісного підходу в навчальному процесі, використання новітніх освітніх технологій, зокрема інтерактивних, впровадження дистанційної форми навчання та дистанційних технологій тощо.

Матеріали конференції засвідчують усвідомлення викладачами вищої школи двостороннього характеру навчального процесу, а звідси розуміння необхідності постійного удосконалення викладача як особистості, розвитку його професійного рівня, з одного боку, та впровадження сучасних методів і форм роботи зі студентами, з іншого. Узагальнення пропозицій, висловлених у наукових доповідях, представлених на конференції, дозволяє ухвалити такі **РІШЕННЯ:**

1. В Україні традиція гуманізму має глибоке коріння. І вивчення цієї традиції – головне завдання вищої школи. Реалізація цього задуму вимагає гуманізації освіти, делегування пріоритетів розвитку духовності, моральних

якостей. А отже, основною фігурою в розв'язанні цієї проблеми повинен стати педагог – людина духовна, культурна, творча.

Гуманізація вищої освіти передбачає нову якість підготовки викладача. Викладач повинен формувати раціональне мислення і культуру, формувати наукові знання про людину, природу та соціальний світ, розкривати його значення для особистості, виховувати у студентів відчуття особистої причетності до світу не лише як об'єкта соціальних впливів, а й як активного суб'єкта.

2. Гуманітарна освіта безпосередньо пов'язана з розвитком особистості, її емоційної, когнітивної, естетичної, моральної складових. Недооцінювання цього факту вже призвело до великих втрат у галузі людського капіталу в Україні.

З огляду на це необхідно:

- проводити постійну роботу щодо принципів змін у ставленні до дисциплін гуманітарного циклу;

- внести пропозицію до навчальних відділів ВНЗ щодо пропорційного розподілу навчального навантаження з гуманітарних дисциплін протягом I та II семестрів навчального року, що сприятиме більш глибокому засвоєнню знань;

- мовна політика вишів повинна стати складовою виховної роботи ВНЗ і має бути спрямованою на обов'язкове вивчення й досконале володіння державною мовою;

- подати рекомендації до навчальних частин і вчених рад вищих навчальних закладів про повернення дисциплінам «Історія України» та «Історія української культури» статусу окремих дисциплін (оскільки зараз переважно викладається об'єднаний курс «Історія України та української культури») і викладання їх на українознавчих кафедрах, як було передбачено Міністерством освіти і науки України при створенні таких кафедр у ВНЗ;

- удосконалювати міжпредметну координацію з метою створення узгоджених навчально-методичних матеріалів.

3. У зв'язку з виходом України на європейський світовий простір виникає безперечно необхідність функціонування іноземної мови в різних сферах діяльності людини, що викликало потребу в підготовці фахівців, здатних спиратись у своїй професійній діяльності на міжнародні наукові здобутки та досвід іноземних фахівців. Зважаючи на це учасники конференції вважають за доцільне рекомендувати винести на обговорення широкого загалу фахівців Методичний стандарт підготовки студентів з іноземної мови.

4. Викладання латинської мови у вищих медичного і фармацевтичного напрямку закладає базу для засвоєння суми фахових знань, чим визначається важливість дисципліни, задля покращення рівня викладання якої конференція ухвалює:

- у зв'язку з невеликою кількістю годин, що відводиться на викладання латинської мови, активніше використовувати інтенсивні методи викладання, розробити систему вправ, що сприяють успішному засвоєнню лексичного і граматичного матеріалу;

- ширше практикувати переклад з української мови латиною, що сприятиме активному засвоєнню студентами латинських граматичних конструкцій;

- сприяти виробленню у студентів не лише навичок користування словником, а розвивати в них мовне чуття, у т. ч. вміння виводити значення похідних і складних слів за їх морфемним складом;

- обговорити на засіданнях відповідних кафедр і рекомендувати навчальним частинам і вченим радам вищих навчальних закладів запровадити лекційні години з латинської мови, що дозволить інтенсифікувати навчальний процес і на практичних заняттях вивільнити час для закріплення практичних навичок.

5. Формування комунікативної компетенції як складника загальної професійної компетенції майбутнього фахівця відбувається безпосередньо в процесі викладання і вивчення «Української мови (за професійним спрямуванням)». Наразі забезпечити належну підготовку спеціалістів різного

профілю, які добре знають відповідну наукову термінологію, можна завдяки такій системі заходів:

- активізувати пошук нових оптимальних шляхів подачі термінологічного матеріалу, розкривати ономасіологічні засади формування їхніх значень й глибинних чинників їхнього функціонування, що дозволить студенту зрозуміти семантичну й функціональну різницю між «тотожними» термінами та усвідомити механізм термінотворення;

- не обмежувати опанування фахової мови лише вивченням її терміноапарату, проводити постійну дослідницьку роботу з терміноодинацями відповідної галузі, виробничо-професійною лексикою, різножанровими фаховими текстами.

- долучатися до роботи з унормування й упорядкування термінологічної лексики, видання українських спеціальних словників тих мікротерміносистем, у яких відчувається гостра потреба.

6. Учасники конференції особливу увагу приділили викладанню української та російської мов студентам-іноземцям, що опановують основи усного і писемного спілкування нерідною для них мовою на підготовчих і основних університетських курсах. Задля якісного викладання української мови як іноземної необхідно:

- активно застосовувати групові форми роботи на різних етапах навчального процесу, зокрема практикувати створення малих груп, куди входили студенти з різним рівнем знання української чи російської мов;

- формувати модель мовної особистості в кілька етапів: від вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні до «Української мови (за професійним спрямуванням)» за програмами підготовки вітчизняних фахівців;

- для розуміння особливостей концептуальної організації моделі світу необхідно спиратись на культуру країни, мова якої вивчається, – України – через ознайомлення з такими концептами як світ, життя, душа, краса тощо.

7. На сучасному етапі розвитку вищої освіти якісне викладання гуманітарних дисциплін неможливе без підготовки комплексу навчально-методичного забезпечення нового покоління. У зв'язку з цим необхідно:

– модернізувати подачу навчального та методичного матеріалу із застосуванням сучасних інформаційних технологій, оскільки використання інформаційних ресурсів та їх інтеграція в навчальний процес сприятиме більш ефективному вирішенню низки дидактичних завдань при вивченні гуманітарних дисциплін;

– створити більш сприятливі умови для використання сучасних інформаційних технологій як викладачами, так і студентами;

– розробити з гуманітарних дисциплін дистанційні курси, які б задовольняли інтереси студентів різного рівня: базовий курс, курс поглибленого вивчення, бізнес-курс та ін.;

– особливу увагу приділяти інтерактивним методам навчання (моделювання фахових ситуацій, використання дидактичних, сюжетно-рольових і ділових ігор, проводити заняття-диспути, заняття-екскурсії, заняття-конференції тощо);

– ініціювати створення навчальної літератури нового покоління – електронних підручників із усіх дисциплін гуманітарного циклу;

– ініціювати створення навчальної, методичної та довідкової літератури з тих дисциплін, які не мають належного науково-навчального та методичного забезпечення.

Голова оргкомітету

Секретар

Є. І. Світлична

О.О. Тележкіна